



**EKSJÖ**  
**KOMMUN**

# **INTRAPRENADER**

**Policy och riktlinjer**

## **Förslag**

Baserat på beslut i kommunstyrelsen 2006-01-10, samt medbestämmandeförhandlingar 2005-11-16 och 2005-12-01

# Alternativa driftformer

Kommunfullmäktige i Eksjö beslöt 2004-12-20:

*”En grundläggande princip i Eksjö kommun bör vara att alternativa driftformer skall övervägas i all verksamhet, med undantag för myndighetsutövning, viss lagstyrd verksamhet och strategisk verksamhet. Personal skall stimuleras och stödjas vad gäller att ta initiativ till alternativa driftformer”*

Alternativa driftformer är andra former än traditionell förvaltningsdrift och kan vara t ex entreprenad, bolagsdrift, kommunalförbundsverksamhet eller intraprenad.

## Intraprenader

### Definition

En intraprenad är en enhet inom den kommunala förvaltningen med utökade befogenheter samt utökat ansvar för verksamhet, ekonomi och personal. Förvaltningen har dock det formella och övergripande ansvaret för intraprenaden. Intraprenaden skall bedrivas under företagsliknande former och baseras på ett politiskt antaget avtal.

Verksamheten inom intraprenaden skall bedrivas inom ramen för de lagar, avtal, regler och policies som gäller för övriga enheter inom samma verksamhetsområde inom förvaltningen, men ansvaret för verksamheten har, i huvudsak, delegerats till företrädare för intraprenaden.

Intraprenaden skall vara ansluten till och ha tillgång till kommunens service-tjänster enligt samma principer som förvaltningen i övrigt såvida inte annat överenskommes i avtalet.

Viktigt är att intraprenaden på något väsentligt sätt skapar tydliga mervärden såsom t.ex:

- Bättre kvalitet
- Bättre tillgänglighet
- Bättre arbetsmiljö
- Lägre kostnader
- Ökat engagemang och ökad delaktighet
- Ökad valfrihet för brukarna

## Uppdrag/avtal

Det politiska beslutet att starta en intraprenad skall tagas av kommunstyrelsen. Ansvarig sektor (OBS! Med ”sektor” avses i denna skrift även Kommunledningskontor och Internserviceavdelning) startar och stödjer, på uppdrag av sitt utskott, processen med intraprenaden. Såväl processen som avtalsarbetet skall ske i samverkan med personalavdelningen och internserviceavdelningen.

Intraprenadavtalet skall vara tidsbegränsat och normalt löpa över 3 år samt utformat så att det underlättar och stimulerar för ett ev. vidare steg mot en entreprenad. Möjlighet till förlängning skall finnas.

I avtalet skall tydligt framgå bl.a:

- Uppdragets innehåll och omfattning
- Intraprenörens ansvar
- Sektorns ansvar
- Ekonomiska regleringar
- Uppföljning och utvärdering
- Förändringar under avtalsperioden
- Hävning av avtal
- Avtalsperiod

## Start av intraprenad

Intraprenaden skall initieras av anställda på en arbetsplats och inte beordras utifrån. Alla anställda på en arbetsplats har rätt att vara med och den stora merparten av de anställda måste vilja vara med.

När frågan om att starta en intraprenad aktualiserats på en arbetsplats kontaktas sektorschefen. Denne har då skyldighet att låta informera alla anställda på arbetsplatsen om vad en intraprenad innebär och vilka villkor som gäller för en sådan. Sektorn svarar för denna information. Berörda arbetstagarorganisationer inbjudes att delta.

Nästa steg är att intraprenadintressenterna gör en kortfattad skriftlig intresseanmälan till kommunstyrelsen. Ansvarig sektor bistår, vid behov, med utformningen av denna intresseanmälan. Därefter tar kommunstyrelsen ställning till förslaget. Blir bedömningen positiv ges ett uppdrag till sektorn att, tillsammans med intressenterna, utarbeta ett förslag till avtal.

Vid bildandet av en intraprenad behåller alla anställda sina arbetsplatser, även de som inte angivit något intresse för att medverka i intraprenaden. Någon omplaceringsskyldighet föreligger inte för kommunen, eftersom intraprenaden fortfarande är en kommunal arbetsplats. Kommunen kan, välja att erbjuda omplacering.

## **Information och utbildning inför intraprenadbildandet**

Sektorn skall anordna två olika former av information/utbildning inför intraprenadbildandet.

### *Informationsmöte*

När en arbetsplatsgrupp meddelat sin sektorschef att det finns ett majoritetsintresse för att ev. starta en intraprenad skall ansvarig sektor, i samarbete med Personalavdelningen, anordna ett *informationsmöte* om totalt, högst 4 tim. Detta informationsmöte skall ge en allmän bild av vad en intraprenad är och vad som gäller för den och hållas på betald arbetstid.

### *Utbildning*

När kommunstyrelsen givit klartecken för att ett intraprenadavtal skall utarbetas skall ansvarig sektor, i samarbete med Personalavdelningen, anordna en utbildning om totalt högst 16 tim. Denna utbildning skall ge kunskap om bl.a lagar, policies, fackliga avtal, kommunens mål, ekonomi m.m som är styrande för intraprenaden. Vidare skall ingå ett block om ledarskap, gruppprocesser etc. Utbildningen skall också ses som en grund för det intraprenadavtal som skall utarbetas.

Årligen avsättes en summa i kommunens budget för anordnande av information och utbildning inför intraprenader.

## **Delegation**

Vid bildandet av en intraprenad måste ansvaret för såväl verksamhets-, ekonomi- som personalfrågor delegeras till den/de personer som härför utsetts av intraprenaden. Delegation kan ej ske till gruppen, utan måste ske till enskilda personer.

Vid delegation är sektorn skyldig att se till att den som får beslutanderätt är införstådd med vad det innebär och dessutom har tillräckliga kunskaper för att kunna fatta erforderliga beslut.

## **Verksamhetsfrågor**

### **Verksamhetsansvarig/kontaktperson**

Sektorn utser för varje intraprenad en kontaktperson, som skall vara till stöd och hjälp och löpande följa intraprenaden.

Intraprenaden utser en verksamhetsansvarig, tillika kontaktperson, gentemot sektorn.

## **Uppföljning/insyn**

Intraprenaden skall använda sig av samma metoder, och delta i uppföljning och utvärdering, på samma sätt som liknande verksamheter i förvaltningen.

## **Ekonomifrågor**

### **Budget/utfall**

I intraprenadavtalet skall framgå vilka principer för resurstilldelning som gäller under avtalsperioden.

Ett överskott stannar kvar hos intraprenaden som en resultatfond och kan disponeras för t.ex. kompetensutveckling eller personalbefrämjande åtgärder, alternativt fonderas för kommande behov. Överskott får dock ej disponeras så att det leder till utökad verksamhet, som sedan leder till krav på ytterligare kommunala medel.

Vid eventuellt underskott är intraprenaden skyldig att upprätta en åtgärdsplan som beskriver hur ekonomin skall fås i balans. Denna åtgärdsplan skall vara genomförd inom en tid som överenskommes med sektorn. Lyckas inte intraprenaden komma i balans under denna tid upphör självständigheten och verksamheten inordnas i förvaltningen efter beslut i kommunstyrelsen.

Intraprenaden skall använda samma system och metoder som förvaltningen i övrigt och delta i utvärdering på samma sätt som liknande verksamheter.

### **Investeringar**

Om en intraprenad vill genomföra investeringar måste detta ske i överenskommelse med sektorn. Investeringar som avser lokaler skall i normalfallet vara en angelägenhet för fastighetsägaren. Om investeringen avser inventarier eller annan utrustning (t.ex. maskiner) skall detta behandlas i samband med de årliga budgetprocesserna.

### **Lokaler**

Intraprenaden får endast använda sig av de lokaler som överenskommits om i avtalet. Förändringar av detta måste godkännas av sektorn.

Vad gäller drift och underhåll av lokaler gäller samma principer som för övriga förvaltningen.

### **Stöd i ekonomifrågor**

Intraprenaden skall ha samma stöd av förvaltningens ekonomifunktioner som övriga verksamheter i förvaltningen, såvida inte annat överenskommes i avtalet.

## **Personalfrågor**

### **Delegation inom personalområdet**

Inom personalområdet skall någon/några ha det fulla ansvaret för följande:

- Anställning av personal
- Lönesättning av personal
- Arbetsmiljöfrågor
- Rehabiliteringsfrågor

### **Kollektivavtal**

Intraprenaden har efter förhandling med berörda fackliga organisationer rätt att teckna lokalt avtal.

### **Lönesättning**

Intraprenaden omfattas av samma system som förvaltningen i övrigt. Den högst ansvarige för anställning och lönesättning i intraprenaden lönesätts av ansvarig sektorschef.

Efter överenskommelse kan andra förmåner eller anställningsvillkor erhållas. Överenskommelsen gäller tidsbegränsat, dock längst under intraprenadtiden.

### **Regler om turordning och företrädesrätt**

Intraprenadens personal omfattas av samma bestämmelser som förvaltningen i övrigt. I samverkan med förvaltningen och efter förhandling med fackliga organisationer, kan avsteg göras.

### **Arbetsmiljöansvar**

Intraprenaden har ansvar för arbetsmiljön enligt arbetsmiljölagen, och skall följa kommunens arbetsmiljöpolicy.

### **Stöd i personalfrågor**

Intraprenaden skall ha samma stöd av kommunens personalavdelning som den övriga förvaltningen såvida inte annat överenskommes i avtalet.

### **Personalutbildning och kompetensutveckling**

Under avtalsperioden har intraprenaden ansvar för att dess personal har adekvat utbildning och kontinuerligt får erforderlig fortbildning.

## **Upphävande av intraprenad**

Intraprenaden upphör automatiskt när avtalet löper ut och ingen förlängning överenskommits. Begäran om förlängning skall göras senast 6 månader före avtalstidens utgång. Sker inte detta upphör avtalet automatiskt.

Intraprenaden kan själv begära hos kommunstyrelsen att avtalet upphävs under löpande avtalstid. Uppsägningstiden är 6 månader.

Kommunstyrelsen kan besluta om att avtalet upphävs p.g.a intraprenaden inte fullgjort sina åtaganden enligt avtalet. Upphävning kan ske med omedelbar verkan.

Om intraprenaden upphör återgår verksamheten till traditionell förvaltningsform och delegerat ansvar återgår till sektorn. De tidsbegränsade löne- och anställningsvillkor som gällde under intraprenaden kommer då inte längre att gälla.

## **Twist**

Om intraprenaden och sektorn är oense om tolkning av avtal eller annat skall frågan föras vidare till kommunstyrelsen för avgörande.